

**Aarhus Kommune – Teknik og Miljø
Tilsyn ifølge miljøbeskyttelsesloven**

Tilsynsdato	21.02.2020
CVR-nummer	27565328
P-nummer	1014283303
e-Doc journal nr.	13/027288
Virksomhed	Special Renseri
Adresse	Guldsmedgade 31
Postnummer og by	8000 Århus C
Telefonnummer	86122491
e-mail	info@special-renseriet.dk
Kontaktperson	Tara Zarnoosheh
Branchekode	R Renseri omfattet af renseribekendtgørelsen
Opstartsdato	Renseri på adressen i 1969. Nuværende ejer jf. CVR 1.4.2008
Udvidelser/ændringer	Ny renserimaskine i 2016
Tilstede ved tilsynet:	
Virksomheden	Tara Zarnoosheh
Aarhus Kommune	Anne Haarmark

Aarhus Kommune, Teknik og Miljø har udført tilsyn i henhold til Miljøbeskyttelsesloven. Ved tilsynet er de miljømæssige forhold vedrørende indretning, drift, affald, luftemissioner, spildevand og støj gennemgået. Baggrunden for tilsynet er Kommunens forpligtigelse til at føre tilsyn med, at virksomheden overholder miljøbestemmelserne i den daglige drift i henhold til Miljøbeskyttelsesloven.

Tilsynet er udført som uvarslet miljøtilsyn jf. udleverede skrivelse forud for tilsynet.

På de efterfølgende sider ses de miljømæssige oplysninger som vi har registreret.

REGULERINGSGRUNDLAG

Renseribranchevirksomhed

Virksomhedens miljømæssige forhold reguleres i henhold til følgende:

- Virksomheden er omfattet af Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1457 af 7. december 2015 om etablering og drift af renserier.
- Rensierier er omfattet VOC-bekendtgørelsen – bekendtgørelse nr. 1491 af 7. december 2015.

Øvrige miljømæssige forhold reguleres efter Miljøbeskyttelseslovens § 42, der giver lovmæssig hjemmel til påbud og forbud.

Hvis virksomheden tager nye ind- og udleveringssteder i drift, skal Natur og Miljø underrettes mindst 14 dage før i henhold til § 14 i Renserbekendtgørelsen.

Gebyrpligtig virksomhed

Virksomheden er omfattet af § 2, stk. 1, nr. 10 i Brugerbetalingsbekendtgørelsen (bekendtgørelse om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse og lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug), idet virksomhedstypen er nævnt i bekendtgørelsens bilag 1, listepunkt E 60. Dette betyder, at der opkræves brugerbetaling for miljøtilsyn, miljøsagsbehandling m.m.

Anden lovgivning m.v.

-

BELIGGENHED

I forhold til kommuneplanen ligger virksomheden i område 010209CY (cityformål). Det fremgår ikke af kommuneplanrammerne, hvilke virksomhedsklasser der er tilladt i området, men områdets anvendelse er fastlagt til cityformål. Cityformål omfatter funktioner til handel, kultur og service (fx butikker, kontorer, biografer, udstillingslokaler), offentlige funktioner og lign., der med fordel kan placeres i et center af regional betydning og endelig boliger, der kan forenes med cityfunktionen.

Forretningslokalet med udlevering af rensede tøj samt damp- og strygemaskine findes i stueetagen af beboelsesejendom. Der har indtil 2006 været renserimaskine i lokalet. Foto af facaden fra Google Maps 2020

MILJØLEDELSE, SYSTEMATIK OG MILJØFORBEDRINGER

Virksomheden har ikke noget formaliseret miljøstyringssystem.

INDRETNING OG DRIFT

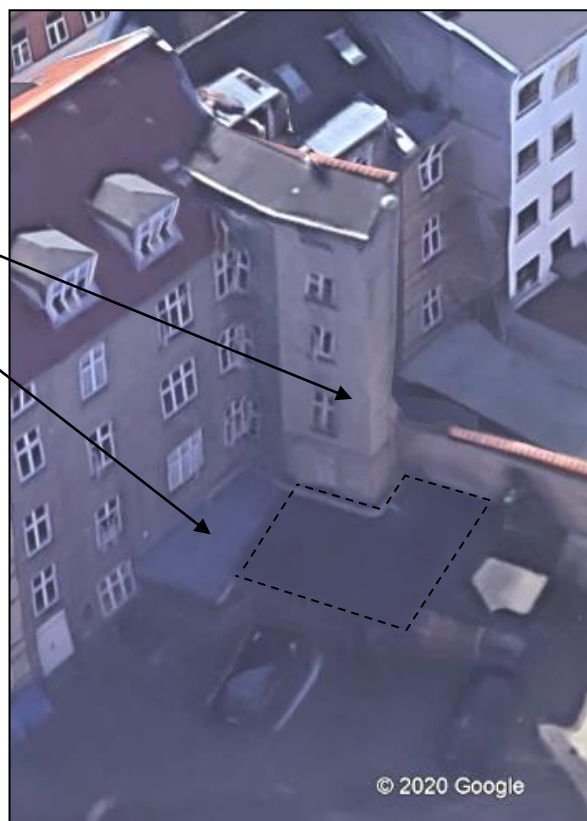
Kort beskrivelse af virksomhedens produktion og processer

Virksomheden beskæftiger sig med vask og kemisk rensning af primært tøj, men også gardiner, sengetæpper m.m.

Desuden tilbydes nøgleservice.

Renseriets har ingen ind- og udleveringssteder.

I 2006 blev rensermaskinen flyttet ud i et nyt skur uden beboelse ovenpå. Skuret deler væg med bagopgangs trappekarnappen og er forbundet med servicelokalet med et overdækket udendørs areal lukket med port.

I 2016 blev rensermaskinen udskiftet til en større og ny model.

Virksomhedens maskinpark og -anlæg

- 2 stk. vaskemaskiner, kapacitet på hhv. 8 og 10 kg
- 1 stk. tørretumbler, kapacitet på 10 kg
- 1 stk. rensermaskine: Perchlor rensermaskine model ILSA med recirkulation etableret i 2016, kapacitet: 14 kg. Maskinen er etableret med kompressorkøling og har en opsamlingsbeholder indbygget.
Alle ovenstående maskiner er etableret i skuret.
- 1 strygerulle, buksepresse og jakkepresse på damp, der står i servicelokalet.

Serviceeftersyn: Ekstern kontrol 1 gang pr. år foretaget af firmaet REPAX ved Frans Rybka.

Egenkontrol

./.
Renseriets skal eftersende dokumentation for seneste årlige serviceeftersyn samt for eftersyn på ventilationsanlægget.

Der foretages kontrol af køleanlæg en gang hver 2-3 mdr.

./ Ejeren foretager vedligeholdelse af renserimaskinen, men der skal anskaffes et håndholdt testapparat, der kan anvendes til daglig lækagesøgning og sikring af tætheden i renserirummet.

Kulfilter renses via returskyl én gang hver 15. vask.

Der tilsættes kalkhæmmende middel til vedligehold af maskinen.

Foto fra skuret med renserimaskine og ventilation samt afkast

Antal ansatte

Der er i renseriet kun beskæftiget ejeren samt en medhjælp på deltid.

Driftstid

Hverdage	kl. 9.00 – 17.30
Lørdage	kl. 10.30 – 13.30
Søn- og helligdage	lukket

Råvarer og nøgletal

VOC-bekendtgørelsen og -beregning siden 2010

Ved en gennemgang af indberettede oplysninger fra starten i 2010, ses en udvikling mod et højere forbrug af rensvæske. Sammenlignet med andre lignende renseserier er Special Renseriets forbrug af rensvæske meget højt. Det blev også klart, at virksomheden gennem tiden har glemt at adskille mængden af slam og kontaktvand, hvilket givet et forkert tal at beregne VOC-bidraget på. De rigtige tal er så vidt muligt fundet og har vist, at VOC-bidraget formentlig har været overskredet gennem de sidste par år.

Den totale emissionsgrænseværdi i VOC-bekendtgørelsen, bilag 2 A pkt. 11, kemisk rensning udtrykt som emissionen af opløsningsmiddel pr. kg renseset og tørret vare er på 20 g/kg.

Beregningseksempel:

VOC-bidrag = mængde perklor udledt (væske x 1,6 – (slammængde -40%)) x 1000 / mængde renseset tøj

Tal til indberetning for. VOC-beregning	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Renset tøj	2780	2900	3120	3230	3055	Mangler Årsrapport:	2715	2670	3310
Væske	45	50	92	100	100	Har udskriftet renseseriemaskinen midt på året og har derfor ingen samlet opgørelse med nøgletal Accepteret pba. ingen tidligere overskridelser	80	80	60
X 1,6	72	80		160			128	128	96
Slam	75*	80	240 Oplyst: "Samlet tal, alt i alt"	270 Oplyst: "Samlet tal, alt i alt"	260 Oplyst: "Samlet tal, alt i alt"		290 Oplyst: "Samlet tal, alt i alt"	310 Oplyst: "Samlet tal, alt i alt"	125
X 0,4	30	32		195		(155*)	110*	50	
kontaktvand	60*	63		75**		(135*)	200*	210	
VOC i g/kg Beregning	15	16,5	16,4***	16,09***	18,3***		4,4***	31,4	13,9
VOC i g/kg omregnet i forhold til nye tal	15,1	16,6		25,4			24,3	31,5	

* På affaldskvittering og opdeling mellem slam og kontaktvand

Siden 2013 har virksomheden ikke fremsendt affaldskvitteringer. Dette blev henstillet og i virksomheden fremsender nu affaldskvitteringer fra AffaldVarme/Genbrugsstationen. I 2013 blev slamaffald fra renseseriemaskinen angivet til 240 som et samlet tal, hvor der på affaldskvitteringerne fra tidligere år er anvendt den nødvendige opdeling mellem kon-

taktvand og slam. På de nye affaldskvitteringer er der igen opdeling mellem fraktionerne, men dette blev ikke anvendt på journalskemaet (der blev stadig anvendt "samlet tal") og derfor blev beregningen forkert.

** oplyst ved tilsyn. Derefter fratrukket tallet fra det samlede "alt i alt" mængde slam og kontaktvand til ny angivelse af slam-tal i rubrik ovenover.

***beregnet ud fra samlede mængde

I januar 2020 som opfølgning på tilsynet i december 2019, blev forbruget for 2019 indsendt. Tallene er indskrevet i ovenstående skema og det ses, at VOC-bekendtgørelsen er overholdt.

Opfølgning fra sidste tilsyn

Der er gennemført to uvarslede tilsyn samt et varslet siden maj 2019. Tilsynene har tjent til opfølgning på indberetningstal og drift af renseriet.

Virksomheden har i januar 2020 leveret nøgletal for 2019, men mangler dokumentation for service- og ventilationseftersyn.

STØJ

Afstanden fra renseriet til nærmeste bolig er 0 meter/etageejendom.

Virksomhedens væsentligste støjklager er en kølekompressor, der er placeret i skuret ved rensemaskinen.

Der blev ikke registreret støj på tilsynet og der er ikke indkommet klager over støj.

LUFT

Oversigt over luftafkast

Aktivitet/proces	Fil-ter/rensning	Afkasthøjde over tag	Bemærkninger
Renserimaskine inkl. rumventilation	kulfilter	1 m	Se foto 5 side 4

Beskrivelse og vurdering af luftafkast og rumventilation:

- Der kan ikke ved visuel inspektion identificeres revner eller sprækker ved lofter, vægge, rørgennemføringer, døre og vinduer.
- Døren til skuret med renserimaskinen har smækfunktion og holdes lukket.
- Udsugningsanlægget i skuret kører ved aktivitet med luftskifte på 4/timen i dagtimerne og min 2/timen uden for åbningstiden.
- Udsugningsanlægget er indrettet, så det fungerer med undertryk. Det kan slås til manuelt i servicelokalet/butiklokalet, så der er undertryk ved aktivitet.
- Udsugning fra pressemaskiner og detacheringsbordet er tilsluttet ventilationen. Det oplyses, at der næsten ikke forekommer aktivitet ved detacheringsbordet.
- Der er timetæller og alarm på ventilation.

Opvarmning

Renseriets/servicelokalet/butiklokalet opvarmes vha. spildvarmen fra damppresse og strygebord samt elvarme. Der benyttes damp til opvarmnings-, tørre- og destillationsprocessen i renserimaskinen, presse- og strygebord.

Dampen produceres i et el-dampanlæg som står i skuret.

SPILDEVAND

Spildevand afledes til følgende renseanlæg	Marselisborg
Kloakopland SE=separatkloakeret FÆ=fælleskloakeret	FÆ
Spildevandsudledning reguleres af spildevandstilladelse af	-

Virksomhedens spildevand omfatter ud over sanitært spildevand endvidere processpildevand fra vaskemaskinerne samt vand fra blødgøringsanlægget. Det er ionbyttevand der kan udledes til almindeligt fælleskloakeret afløb.

Spildevandet har ikke kontakt med renserivandet, som opsamles.

Kølevand recirkuleres. Kølekompressoren er placeret i skuret. Der er ingen afløb i nærheden af renserimaskinen.

AFFALD

Oversigt over farligt affald

Affaldsmængder	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Opbevaring	Transportør / modtager
Slam fra rensesmaskine	240	270	260	Ingen opl.	290	310	125	I dunke ved renserimaskinen	Kører selv til genbrugsstationen
Kontaktvand							210	5 L dunke	
Perchlorethilen							60	I dunke ved renserimaskinen	

./ Der skal fremover registreres affaldstyper og mængder i ovenstående skema. Desuden skal der fremvises/indsendes dokumentation for, at der er afleveret farligt affald på genbrugsstationen.

Benyttelse af kommunens genbrugsstationer

Til orientering kan det oplyses, at virksomheden kan aflevere affald på genbrugsstationerne i Aarhus Kommune, når den er tilmeldt ordningen, som er nærmere beskrevet i dette link:

<https://affaldvarme.aarhus.dk/erhverv/affald-og-genbrug/genbrugsstationer/>

Virksomheden har her to muligheder at vælge imellem, der begge kræver tilmelding:

1. Abonnementsordning med et årligt gebyr og rudemærkat til tilmeldte biler, eller

2. SMS-ordning med afregning for hvert enkelt besøg, hvis virksomheden har brug for et enkelt besøg eller foretrækker at afregne for hvert enkelt besøg.
Ønsker en virksomhed ikke at være tilmeldt, skal den indgå en aftale med en privat renovatør om bortskaffelse af virksomhedens affald.

BESKYTTELSE AF JORD OG GRUNDVAND

Opbevaring af flydende farligt affald og flydende råvarer

Beskrivelse og vurdering af opbevaring af farligt affald: opfyldes kravene i Renserbekendtgørelsens § 9-13?

- Alle råvarer opbevares i originalbeholdere.
- Affald føres ikke i rør.
- Affald med renssevæske opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg.
- Opbevaring og håndtering af perchlor, slam og kontaktvand sker på indendørs oplagsplads med tæt bund og opkant, med kapacitet til indholdet af den største beholder.
- Der opbevares kun kemikalier ved rensrimaskinen, hvor der er udsugning.
- Der er ingen afløb indendørs.
- Der er automatisk sikring mod overfyldning.
- Rensemåske samt alle væskebeholdere er etableret på spildebakke.
- Arealet omkring maskinen er dækket af spildebakke.
- Råvarer og affald opbevares ikke i underjordiske tanke.
- Absorberende materiale (klude) til opsamling af spild er placeret tæt ved rensmaskinen.
- Der er ikke skjult rørføring i rensriet.
- Kontaktvand opsamles og henstår på spildebakke. Det bortskaffes som farligt affald.

Jordforurening

Der er ved tilsynet ikke konstateret jordforurening fra virksomhedens drift.

Der har været renseri på adressen siden 1963 og der er konstateret jordforurening under renslokalet/butikslokalet og under kældergulvet i 2001, hvor Århus Amt har kortlagt ejendommen pga. forurening med klorede opløsningsmidler (PCE). Der er påvist en kraftig forurening under gulvene, men der er ikke en endelig afgrænsning af forureningen, som til dels også omfatter Guldsmedgade 29. Der er fundet forurening med PCE i dybden 4 meter under terræn i baggården.

I 2019 har Region Midtjylland udført undersøgelser mhp. at vurdere risikoen for boliger i ejendommen, herunder en vurdering af forureningsbilledet under og ved ejendommen. Der er i ovenliggende beboelser målt forhøjede koncentrationer af PCE som overskrider Miljøstyrelsens afdampningskriterier for boliger, hvorfor der er opsat luftrensere.

Uddrag fra rapporten af 13. december 2019 fra DMR

Nr. 31	Baggård	Kælder	Renseri, st.	2. sal	3. sal	4. sal	MST
Tetrachlo- rethen	590	1400	730	110	110	56	6

Undersøgelsesrapporten konkluderer, at det ikke på foreliggende grundlag kan entydigt afgøres, om det er det igangværende renseri, der benytter PCE som rensmiddel, eller om det er den kraftige poreluftforurening under kældergulvene, der er årsag til overskridelser af kriterier

i lejlighedernes indeklime. Det anbefales derfor, at sagen skal undersøges nærmere for at finde kilden til forureningen.

Der er ved tilsynet ikke konstateret jordforurening fra virksomhedens drift. Der kunne heller ikke umiddelbart identificeres en årsag til luftforureningen.

Renserimaskinen er en nyere model fra 2016, som står i et isoleret skur uden ovenliggende beboelse. Der er ingen PCE-aktiviteter i butikslokalet/det gamle renseri-arbejdslokale.

Foto herunder viser mulige spredningsveje fra jordforureningen op til beboelserne. Der er ingen udledning fra renserimaskinen/skuret op til beboelser.

Foto taget fra overdækkede område fra renseriet/butikslokalet over til skuret. Skuret er altid lukket med smækdør. Trappeopgangen/bagtrappen har ingen adgang til renseriet, men fører ned til kælderen, foto 6+8. Der er desuden en udluftningskanal fra kælderen som ses af foto 9. På næste side ses en bagtappedør ind til en beboelse. Der er sat ring omkring området, hvor der er hul og døren er slidt og ikke holder tæt, foto 10 + 11.

EGENKONTROL

Føres der driftsjournal, jf. Renseribekendtgørelsens § 15/Bilag 7? Ja

Ind- og udleveringssteder

Renseriet har ingen ind- og udleveringssteder.

Renserier

For renserier skal der føres ugentlig, månedlig og årlig driftssjournal efter nedenstående skema. Driftsjournaler skal opbevares på virksomheden og skal indeholde følgende oplysninger:

Ugentlig driftssjournal:

1. Resultatet af lækagesøgning. (Gælder kun for renserier, der anvender tetrachlorethylen)
2. Registrering af driftstid af ventilation.
3. Hvis alarmen er udløst, angives dato samt oplysning om, hvornår fejlen er udbedret.

Månedlig driftssjournal:

1. Afleveret mængde affald indeholdende renevæske (dato, mængde, affaldsmodtager).

Årlig driftssjournal:

2. Vægt af rensed tøj opgjort på årsbasis.
3. Årets antal driftstimer.
4. Årets forbrug af renevæske (produkt navn, leverandør, indholdsstoffer).
5. Årets forbrug af hjælpestoffer (produkt navn, leverandør, indholdsstoffer).

6. Dokumentation for serviceeftersyn af rensesmaskiner og disses køleanlæg.
7. Dokumentation for årligt serviceeftersyn af ventilationssystem og aftrækskanal.
8. Dokumentation for udført serviceeftersyn af evt. kulfilter på ventilation og afkast.

RENERE TEKNOLOGI / MILJØFORBEDRENDE TILTAG

Renseriets opbevarer kun den mængde rensesvæske der skal anvendes tæt på rensesmaskinen og har intet lager. Der har tidligere været opbevaret enkelte plomberede dunke med perchlor, dunke med klorin samt tomme dunke i kælderen. Nu opbevares der kun kemikalier ved rensesmaskinen, hvor der er udsugning.

Renset tøj hænger til afdampning i renselokalet/skuret.

AFSLUTTENDE BEMÆRKNINGER

Tilsynet har ikke givet anledning til miljømæssige bemærkninger eller reaktioner i form af påbud, forbud eller indskærpelser.

Virksomheden skal dog fremover registrere affaldstyper og mængder i affaldsskemaet på side 7. Desuden skal der fremvises/indsendes dokumentation for, at der er afleveret farligt affald på genbrugsstationen.

Derudover skal dokumentation for nedenstående fremsendes **senest den 1. april 2020**:

- Renseriets skal eftersende dokumentation for seneste årlige serviceeftersyn af rensesmaskinen samt for eftersyn på ventilationsanlægget.
- Der skal anskaffes et håndholdt testapparat, der kan anvendes til daglig lækagesøgning og sikring af tætheden i rensesrummet. Kvittering for indkøb af lækagesøger fremsendes.

Aarhus Kommune, Teknik og Miljø, den 5. marts 2020